

Výbor pre hospodárske a menové veci

2017/2071(INI)

23.11.2017

STANOVISKO

Výboru pre hospodárske a menové veci

pre Výbor pre rozpočet

k výročnej správe o finančných aktivitách Európskej investičnej banky
(2017/2071(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko (*): Luděk Niedermayer

(*) Postup pridružených výborov – článok 54 rokovacieho poriadku

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre hospodárske a menové veci vyzýva Výbor pre rozpočet, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. uznáva prínos EIB k obnoveniu investičnej činnosti v EÚ po hospodárskej a finančnej kríze; zdôrazňuje, že aktivity EIB v priebehu súčasného obdobia oživenia a lepšej dostupnosti úverov vo väčšine krajín a odvetví sa musia starostlivo nasmerovať na výroby a projekty zabezpečujúce vysokú pridanú hodnotu, pričom sa osobitne zohľadnia regióny s nízkou úrovňou investičnej činnosti a krajiny so základnými investičnými medzerami v súkromnom aj verejnom sektore; zdôrazňuje, že by sa malo pokračovať v poradenských službách a financovaní EIB v kľúčových oblastiach, ako je financovanie infraštruktúry, zmiernovanie zmeny klímy a prispôsobenie sa tejto zmene, rozvoj miest a podpora MSP; zdôrazňuje, že rozširovanie finančnej činnosti EIB nie je náhradou sociálne vyrovnaných a udržateľných štrukturálnych reforiem a udržateľnej fiškálnej politiky v členských štátoch;
2. víta skutočnosť, že podľa údajov ekonomického oddelenia EIB z 28. septembra 2017 zvýšia kumulatívne investície schválené skupinou EIB v rokoch 2015 a 2016 úroveň HDP EÚ do roku 2020 o 2,3 % a vytvoria 2,25 milióna nových pracovných miest, čo dokazuje značný makroekonomický vplyv EIB; nabáda EIB, aby rozširovala svoju schopnosť makroekonomickej analýzy, vrátane výskumu týkajúceho sa makroekonomického vplyvu svojej činnosti, ako aj svoju všeobecnú analytickú činnosť a odvetvové štúdie a rozsah empirických dokumentov a publikácií, a tak sa stala aj „znalostnou bankou“; vyzýva EIB, aby pokračovala v zlepšovaní posudzovania projektov pomocou rozsiahlejších, presnejších a precíznejších ukazovateľov vplyvu;
3. zdôrazňuje, že treba minimalizovať riziko vytlačenia súkromného sektora zameraním pozornosti na dlhodobé financovanie, ktoré by inak bolo pre klientov EIB na trhoch nedostupné, alebo podstupovaním väčšieho rizika, avšak pri zachovaní vysokej úverovej bonity EIB, konkrétne finančnou podporou projektov, ktoré by inak neboli financované, najmä inovatívnych začínajúcich podnikov a malých a stredných podnikov; podporuje postoj EIB, ktorý pomáha mobilizovať súkromný kapitál prostredníctvom pôžičiek a záruk; okrem toho poukazuje na skutočnosť, že pridaná hodnota financovania EIB spočíva aj v poskytovaní technického poradenstva a budovaní kapacít s cieľom pomôcť projektom dosiahnuť pripravenosť na investície a rýchlo mobilizovať zdroje, často rýchlejšie ako v súkromnom sektore;
4. uznáva význam anticyklickej úlohy, ktorú EIB zohráva v posledných rokoch; domnieva sa, že jednou z kľúčových priorít pre EIB, keď sa hospodárstvo vráti na úroveň pred krízou, by malo byť zameranie sa na pomoc pri preklenovaní investičných medzier v oblastiach, v ktorých trhy zlyhávajú, napríklad z dôvodu ich pretrvávajúceho krátkodobého zamerania a neschopnosti správne oceniť dlhodobé externality s cieľom podporiť udržateľné investície, technologický pokrok a inovácie, ktoré vedú k trvalo udržateľnému rastu; zdôrazňuje, že je potrebné uprednostniť projekty založené na inováciách s jasnou pridanou hodnotou pre EÚ, ako aj projekty podporujúce regionálny rozvoj, ako je revitalizácia vidieckych a iných menej prístupných a nedostatočne rozvinutých oblastí; pripomína, že EIB by mala zohrávať zásadnú úlohu pri vykonávaní stratégie Európa 2020 prostredníctvom programu Horizont 2020;

5. vyzýva EIB, aby pokračovala vo finančnej podpore udržateľných miestnych zdrojov energie s cieľom prekonať vysokú úroveň vonkajšej energetickej závislosti v Európe a zabezpečiť bezpečnosť dodávok;
6. pripomína, že viac ako 90 % MSP v EÚ tvoria mikropodniky, ktoré poskytujú takmer 30 % pracovných miest v súkromnom sektore; poukazuje na to, že mikropodniky sú zraniteľnejšie voči hospodárskym otrasom ako väčšie podniky a môžu byť nedostatočne zabezpečené, pokiaľ ide o poskytovanie úverov, najmä ak sídlia v regióne s nepriaznivými hospodárskymi a bankovými podmienkami; vyzýva EIB, aby zvažila stratégiu na nápravu skutočnosti, že takéto MSP majú ťažkosti pri získavaní prístupu k financovaniu projektov;
7. zdôrazňuje, že EIB zohrávala a naďalej zohráva pozitívnu úlohu pri zmierňovaní nedostatku verejných investícií; zdôrazňuje, že investície, zodpovedné a udržateľné štrukturálne reformy a riadne rozpočtové politiky musia byť neoddeliteľnou súčasťou celkovej stratégie; vyzýva na koordináciu činností EIB v členských štátoch a činností, politik a cieľov vlád stanovených v národných programoch reforiem a v odporúčaníach pre jednotlivé krajiny vždy, keď je takáto koordinácia možná;
8. zdôrazňuje, že na úrovni EÚ existujú zásadné štrukturálne dôvody pre zvyšovanie investičných medzier medzi členskými štátmi; vyzýva EIB, aby posilnila svoju technickú pomoc s cieľom riešiť problém nízkej kapacity na vytváranie projektov v niektorých členských štátoch; vyzýva EIB, aby poskytla podrobnejšie informácie o priamych a nepriamych pracovných miestach vytvorených každým financovaným projektom;
9. pripomína, že je naliehavo potrebné objasniť vplyv brexitu na súčasný rozpočet EIB a jej činnosť, aby mohla táto inštitúcia naďalej vykonávať svoje úlohy; konštatuje, že Spojené kráľovstvo poskytlo 16,11 % kapitálu EIB, čo predstavuje 3,5 miliardy EUR splateného kapitálu a 35,7 miliardy EUR kapitálu banky splatného na požiadanie; zdôrazňuje význam objasnenia výšky príspevku Spojeného kráľovstva do rozpočtu EIB, ako aj jeho budúcu hospodársku účasť; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že odchod Spojeného kráľovstva z EÚ nebude mať za následok stratu schopnosti EIB podporovať hospodárstvo EÚ; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu čo najskôr zabezpečiť právnu istotu, pokiaľ ide o projekty, ktoré sú v súčasnosti v Spojenom kráľovstve spolufinancované EIB; domnieva sa, že aj keď sa musí so Spojeným kráľovstvom v oblasti investícií pred jeho formálnym vystúpením z Únie zaobchádzať ako s akýmkoľvek iným členským štátom, EIB má oprávnené dôvody podmieniť tieto investície podmienkami, ktoré zaručujú dodržiavanie kritérií oprávnenosti, najmä environmentálnych noriem, počas celej doby trvania týchto investícií;
10. víta závery Rady o financovaní opatrení v oblasti klímy z 10. októbra 2017¹ a záväzok EIB podporovať záväzky Únie v rámci Parížskej dohody; zdôrazňuje význam toho, aby bolo k dispozícii dostatočné financovanie udržateľných ekologických investícií vrátane priemyselných odvetví využívajúcich biologické materiály²; nazdáva sa, že hodnotenie energetickej politiky EIB plánované na rok 2018 by malo viesť k ambicióznemu akčnému plánu na zosúladenie jej investícií s cieľom 1,5 stupňa, ktorý by výrazne znížil

¹ http://www.consilium.europa.eu/pressreleases-pdf/2017/10/47244665508_en.pdf

² Napríklad solídne a dobre hodnotené projekty, ktorým sa neposkytuje financovanie zo spoločného podniku pre priemyselné odvetvia využívajúce biologické materiály.

riziká a vplyvy zmeny klímy prostredníctvom postupného ukončovania projektov zahŕňajúcich fosílnu palivá a uprednostnenia projektov zvyšujúcich podiel energie získavanej z obnoviteľných zdrojov a na základe energetickej účinnosti;

11. konštatuje, že napriek tomu, že podpora poskytovaná EIB na opatrenia v oblasti klímy celkovo splnila cieľ 25 %, odráža aj naďalej rozdielnu situáciu na trhoch, a v 16 členských štátoch preto nedosiahla úroveň 20 %; poukazuje na to, že investície do opatrení v oblasti klímy prebiehali v roku 2016 prevažne v silnejších ekonomikách EÚ;
12. vyzýva EIB na spoluprácu s malými účastníkmi trhu a komunitnými družstvami s cieľom zoskupiť projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov malého rozsahu, aby sa stali oprávnenými získať financovanie EIB;
13. vyzýva Komisiu, aby posúdila a pozorne sledovala náklady spojené s počtom mandátov udelených EIB; pripomína, že súvisiace administratívne náklady môžu mať vplyv na jej celkovú výkonnosť vzhľadom na súčasnú úroveň finančných a ľudských zdrojov;
14. zdôrazňuje, že EIB musí vykonávať vonkajšie operácie s cieľom sústrediť svoju činnosť predovšetkým na oblasti s veľkým významom pre EÚ; v tomto smere vyzdvihuje rozšírenie mandátu EIB na poskytovanie vonkajších úverov (ELM) s cieľom zintenzívniť činnosti v predstupových krajinách, v krajinách južného susedstva, v Stredozemí, Latinskej Amerike a Ázii; okrem toho zdôrazňuje, že operácie EIB majú veľký potenciál zlepšiť hospodársku situáciu v regiónoch s kľúčovým geopolitickým významom, najmä na Ukrajine, ktorá v dôsledku pokračujúceho ozbrojeného konfliktu na východnej Ukrajine čelí veľkému hospodárskemu tlaku;
15. žiada o zvýšenie finančnej pomoci na projekty, ktoré by pomohli zmierniť hospodárske náklady súvisiace s migračnou krízou, pričom majú pozitívny vplyv na občanov, utečencov a iných migrantov v členských štátoch, ktoré zaznamenávajú najväčší prílev utečencov a migrantov;
16. víta vôľu EIB prijať najprísnejšie normy s cieľom zabrániť daňovým podvodom, daňovým únikom, vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, agresívnemu daňovému plánovaniu, praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu¹; nazdáva sa však, že ešte stále je čo zlepšovať; v tejto súvislosti vyzýva EIB, aby ukončila spoluprácu so sprostredkovateľmi, jurisdikciami a krajinami, ktoré nespĺňajú normy Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) a EÚ, vrátane tých, ktoré pôsobia v krajinách, ktoré sú na zozname EÚ vysokorizikových tretích krajín v oblasti prania špinavých peňazí a na pripravovanom zozname EÚ nespolupracujúcich jurisdikcií v oblasti daňových záležitostí;
17. vyzýva EIB, aby pri investovaní do tretích krajín zohľadnila miestne podmienky; pripomína, že investovanie v tretích krajinách nemôže byť založené výlučne na maximalizácii zisku, ale musí sa zamerať aj na vytváranie dlhodobého, udržateľného hospodárskeho rastu stimulovaného súkromným sektorom a na znižovanie chudoby prostredníctvom vytvárania pracovných miest a zlepšeného prístupu k výrobným

¹ <http://www.eib.org/about/compliance/tax-good-governance/index.htm> a <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/eib-group-anti-money-laundering-policy-and-combating-finance-of-terrorism-framework.htm>

zdrojom;

18. zdôrazňuje, že je potrebné, aby EIB mala k dispozícii spoľahlivé a úplné informácie o skutočnom vlastníctve konečných príjemcov finančných prostriedkov EIB vrátane prípadov, keď financovanie závisí od fondov súkromného kapitálu; naliehavo preto žiada EIB, aby pri práci s finančnými sprostredkovateľmi posilnila postup náležitej starostlivosti a transparentnosť;
19. konštatuje, že Komisia v minulosti zablokovala niektoré projekty, ktoré predložili medzinárodné finančné inštitúcie (MFI)¹, pretože tieto projekty obsahovali neodôvodniteľne zložité daňové pravidlá využívajúce škodlivé alebo neexistujúce daňové režimy v tretích krajinách; vyzýva Komisiu a EIB, aby do svojej výročnej správy zahrnuli informácie o projektoch, v ktorých boli finančné prostriedky prevedené do jurisdikcií v daňových rajoch; zdôrazňuje, že MFI musia odstrániť riziko toho, aby finančné prostriedky EÚ priamo alebo nepriamo napomáhali vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a daňovým podvodom;
20. opätovne pripomína svoju výzvu Komisii, aby zmenila európske právne predpisy vrátane tých, ktoré sa týkajú štatútu Európskej investičnej banky (EIB), nariadenia o Európskom fonde pre strategické investície (EFSI), štyroch nariadení o spoločnej poľnohospodárskej politike a piatich európskych štrukturálnych a investičných fondov (Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond, Kohézny fond, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka a Európsky námorný a rybársky fond) s cieľom zakázať využívanie finančných prostriedkov EÚ pre konečných príjemcov alebo finančných sprostredkovateľov, v prípade ktorých sa preukázalo, že sa podieľali na daňových únikoch alebo daňových podvodoch;
21. konštatuje, že zo 120 prípadov, ktoré boli v roku 2016 oznámené oddeleniu pre vyšetrovanie podvodov generálneho inšpektorátu (IG/IN), bolo 53 % prípadov nahlásených zamestnancami EIB; víta skutočnosť, že mechanizmus oznamovania podvodov na webovej stránke EIB je v súčasnosti dostupný v 30 jazykoch²; domnieva sa, že EIB by mala pozorne sledovať činnosť vykonávanú v oblasti ochrany oznamovateľov na úrovni EÚ a následne ďalej zlepšovať svoje možnosti podávania správ;
22. berie na vedomie veľmi rozmanité skúsenosti s projektmi financovanými z EFSI; podporuje a podnecuje ďalšiu výmenu osvedčených postupov medzi EIB a členskými štátmi s cieľom zaručiť hospodársku efektívnosť a primeraný pákový efekt Junckerovho plánu, ktorý zmení život občanov EÚ;
23. uznáva, že prístup k financovaniu je naďalej hlavnou prekážkou rastu kultúrneho a kreatívneho priemyslu; zdôrazňuje naliehavú potrebu financovania iniciatív s cieľom posilniť takéto odvetvia; zdôrazňuje potenciál EIB a EFSI podporovať kreatívny priemysel, najmä prostredníctvom financovania MSP; vyzýva EIB, aby riešila nedostatok finančných prostriedkov poskytovaných z EFSI kultúrnemu a kreatívnemu priemyslu preskúmaním možných interakcií s programom Kreatívna Európa;
24. pripomína, že ak majú nástroje založené na prenose rizika prispievať k hospodárskemu

¹ Európska investičná banka, Európsky investičný fond a Fond globálnej energetickej účinnosti a obnoviteľnej energie.

² http://www.eib.org/attachments/general/reports/ig_fraud_investigations_activity_report_2016_en.pdf

rozvoju EÚ a k hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, nemôžu byť bezrizikové; zdôrazňuje, že EIB a jej akcionári si musia túto skutočnosť plne uvedomovať; nabáda EIB, aby posúdila možnosť ponúkať dlhopisy EIB na priamy nákup;

25. víta stratégiu skupiny EIB v oblasti rodovej rovnosti a posilnenia ekonomického postavenia žien zverejnenú v roku 2017; navrhuje, aby skupina EIB zvažila uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti vo svojich finančných operáciách; žiada, aby sa v blízkej budúcnosti zrealizoval akčný plán pre rodovú rovnosť stanovujúci ambiciózne ciele a aby bol tento plán doplnený o konkrétne ukazovatele;
26. domnieva sa, že by mala byť zlepšená komunikácia skupiny EIB v spolupráci s príslušnými národnými partnermi s cieľom zvýšiť informovanosť MSP o ich možnostiach financovania a lepšie informovať občanov o miestnych a konkrétnych projektoch financovaných EÚ;
27. uznáva, že EIB predkladá Parlamentu ročne tri správy o svojej činnosti a že prezident a zamestnanci EIB sa na žiadosť Európskeho parlamentu a jeho výborov pravidelne zúčastňujú na vypočutiach; pripomína však svoju žiadosť o väčšiu transparentnosť EIB a vyššiu úroveň parlamentnej zodpovednosti; v tejto súvislosti opakuje svoju výzvu na podpísanie medziinštitucionálnej dohody medzi EIB a Európskym parlamentom o výmene informácií, vrátane možnosti, aby poslanci kládli prezidentovi EIB písomné otázky;
28. žiada aby bolo vykazovanie podľa jednotlivých krajín bez výnimky kľúčovou súčasťou stratégie EIB v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov;
29. odporúča, aby nová Európska prokuratúra preskúmala možnosť krytia operácií EIB v príslušných členských štátoch ako súčasť svojich činností;
30. naliehavo žiada skupinu EIB, aby čo najskôr prijala preskúmanie svojej politiky oznamovania nekalých praktík a posilnila nezávislosť, legitimitu, prístupnosť, predvídateľnosť a transparentnosť svojho mechanizmu na vybavovanie sťažností tak, že budú zapojení riaditelia a zlepši sa ochrana sťažovateľov; je presvedčený, že takéto opatrenia sú jednoznačne v záujme banky, zainteresovaných strán a inštitúcií EÚ.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	21.11.2017
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 44 -: 4 0: 5
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Gerolf Annemans, Hugues Bayet, Pervenche Berès, Udo Bullmann, Thierry Cornillet, Markus Ferber, Jonás Fernández, Sven Giegold, Neena Gill, Roberto Gualtieri, Brian Hayes, Gunnar Hökmark, Barbara Kappel, Wajid Khan, Georgios Kyrtos, Philippe Lamberts, Sander Loones, Olle Ludvigsson, Ivana Maletić, Gabriel Mato, Costas Mavrides, Bernard Monot, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Stanisław Ożóg, Dimitrios Papadimoulis, Pirkko Ruohonen-Lerner, Anne Sander, Alfred Sant, Molly Scott Cato, Pedro Silva Pereira, Peter Simon, Theodor Dumitru Stolojan, Kay Swinburne, Ramon Tremosa i Balcells, Ernest Urtsun, Marco Valli, Tom Vandenkendelaere, Miguel Viegas, Jakob von Weizsäcker, Marco Zanni
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Matt Carthy, Andrea Cozzolino, Herbert Dorfmann, Frank Engel, Ashley Fox, Ramón Jáuregui Atondo, Paloma López Bermejo, Thomas Mann, Siegfried Mureşan
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Bogdan Brunon Wenta, Sotirios Zarianopoulos, Wim van de Camp

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

44	+
ALDE	Caroline Nagtegaal, Ramon Tremosa i Balcells, Thierry Cornillet
ECR	Ashley Fox, Kay Swinburne, Pirkko Ruohonen-Lerner, Stanisław Ożóg, Sander Loones
ENF	Barbara Kappel
PPE	Anne Sander, Bogdan Brunon Went, Brian Hayes, Frank Engel, Gabriel Mato, Georgios Kyrtos, Gunnar Hökmark, Herbert Dorfmann, Ivana Maletić, Luděk Niedermayer, Markus Ferber, Siegfried Mureşan, Theodor Dumitru Stolojan, Thomas Mann, Tom Vandenkendelaere, Wim van de Camp
S&D	Alfred Sant, Andrea Cozzolino, Costas Mavrides, Hugues Bayet, Jakob von Weizsäcker, Jonás Fernández, Neena Gill, Olle Ludvigsson, Pedro Silva Pereira, Pervenche Berès, Peter Simon, Ramón Jáuregui Atondo, Roberto Gualtieri, Udo Bullmann, Wajid Khan
VERTS/ALE	Ernest Urtasun, Molly Scott Cato, Philippe Lamberts, Sven Giegold

4	-
ENF	Gerolf Annemans, Marco Zanni
GUE/NGL	Miguel Viegas
NI	Sotirios Zarianopoulos

5	0
EFDD	Marco Valli
ENF	Bernard Monot
GUE/NGL	Dimitrios Papadimoulis, Matt Carthy, Paloma López Bermejo

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania